

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, Ю. Половинчак, А. Потіха. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 84
(10 листопада 2009 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	16
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	20
ПОЛІТИКА	29
ЕКОНОМІКА	31

КИЇВ 2009

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент провів зустріч із групою експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я

Президент України В. Ющенко провів зустріч із групою експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я. «Ми надаємо важливого значення діяльності експертної групи ВООЗ у контексті визначення подальших напрямків боротьби зі спалахом епідемії», – наголосив Президент України на початку зустрічі, додавши, що Україна повністю відкрита для співробітництва із Всесвітньою організацією охорони здоров'я і сподівається на прикладну допомогу.

Характеризуючи ситуацію в Україні щодо боротьби з захворюванням на грип, Президент відзначив, що загальна динаміка є досить позитивною.

Водночас глава держави наголосив на недоступності лабораторних досліджень для більшості регіонів України. «Україна має винести уроки з епідемії грипу», – зауважив В. Ющенко.

Також Президент подякував ВООЗ за швидке реагування на звернення української сторони з проханням про направлення місії з оцінки епідемічної ситуації щодо захворювання на грип в Україні.

У свою чергу керівник групи експертів ВООЗ Ю. Пуккіла підкреслив, що досвід України в боротьбі з епідемією грипу А/Н1N1 буде корисним для інших країн. «Ці результати важливі не лише для України. Зараз усі погляди прикуті до вашої країни. Досвід України допоможе поліпшити реагування інших країн на цей грип», – сказав він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 9.11*).

В. Ющенко: В Україні – проблема політичного грипу, оскільки політичні шоу підмінюють справжню просвітницьку роботу медиків

На сьогодні одним з основних завдань уряду, і міністерства охорони здоров'я зокрема, є зниження смертності внаслідок захворювань на грип та пневмонію, рання діагностика штамів грипу, а також проведення вакцинації. На цьому Президент України В. Ющенко наголосив під час наради з членами державної надзвичайної протиепідемічної комісії при Кабінеті Міністрів.

Глава держави висловив переконання, що влада має зробити все необхідне, аби у лікарів були всі необхідні засоби зустріти можливу другу хвилю епідемії грипу.

Окремо Президент торкнувся питання необхідності вакцинації населення для боротьби з грипом. «Боротися з пандемією грипу можливо лише вакцинацією», –

наголосив він, додавши, що наразі робота уряду з цього питання «провалена».

Ще одним завданням Президент України назвав необхідність забезпечити лікарів тестами, які б допомагали ефективно розрізняти види грипу, зокрема відрізняти пандемічний грип від сезонного. В. Ющенко підкреслив, що на сьогодні в Україні є можливість робити щодобово 50 тестів для виявлення пандемічного грипу, тоді як експерти ВООЗ рекомендують збільшити кількість таких тестів утричі.

Також В. Ющенко звернувся з закликом до керівництва Міністерства охорони здоров'я винести уроки з епідемії грипу і не повторити помилок у разі появи другої хвилі епідемії.

Крім того, глава держави висловив переконання, що публічне прийняття рішень Кабінетом Міністрів щодо боротьби з епідемією грипу нагнітає паніку серед населення.

В. Ющенко розкритикував практику проведення селекторних нарад, присвячених вирішенню цієї проблеми, які транслюються телеканалами в прямому ефірі. «Я хочу запитати в уряду, яка буде реакція суспільства, якщо п'ять годин по двох провідних каналах транслюється селектор про те, як боротися з грипом? Важливо ухвалене рішення, а не процедура його прийняття, не шоу», – зауважив Президент.

«В Україні – проблема політичного грипу, оскільки політичні шоу підмінують справжню просвітницьку роботу медиків», – наголосив В. Ющенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2009. – 9.11).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Надзвичайні очікування не знаходять підтримки

Останнім часом у ЗМІ активно розгортається обговорення теми введення надзвичайного стану у зв'язку з епідемією грипу і відтермінування президентських виборів. Поштовхом для активізації відповідних версій і припущень стала низка заяв, що прозвучали переважно з президентського табору.

У телезверненні Президента 5 листопада з'явилися месиджі, що, власне, і підштовхнули розгортання «надзвичайної» теми. **В. Ющенко** дав привід задуматися над можливим введенням НС, коли дійшов висновку, що на час епідемії «головним центром ухвалення рішень повинна стати Рада національної безпеки і оборони», а не Кабмін. Не сприяв зняттю напруження і такий момент у

виступі: «Гинуть люди. Епідемія вбиває медиків... Будь-які межі перейдено – навіть ті, які за Конституцією обмежують мої дії як Президента».

Наступного ж дня було оприлюднено заклик з боку представників громадських організацій, очолюваних экс-заступником глави СБУ **О. Скіпальським**. У ньому рекомендувалося Президенту не просто ввести НС, а відправити Кабмін у відставку, розпустити ВР, перенести вибори на наступну осінь. «Президент повинен розуміти, куди ведуть ці вибори, яка існує небезпека. Він повинен їх, як мінімум, пересунути за часом проведення», – заявив О. Скіпальський на прес-конференції. «Перебирання Президентом на себе функцій Кабінету Міністрів України необхідне для того, щоб не було фактів або ситуацій, коли Президент не може зняти санітарного лікаря, який завалив всю цю ситуацію», – сказав він. О. Скіпальський також відзначив, що готовий допомогти Президентові і «надати необхідних військових і генералів» з тим, щоб такий лад був наведений у країні.

6 листопада заступник глави Секретаріату Президента, представник Президента у Верховній Раді **І. Попов** заявив, що не виключає введення надзвичайного стану в Україні, якщо уряду не вдасться взяти під контроль ситуацію з епідемією грипу. «Якщо ми побачимо, що цей план (Указ Президента про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху пандемічного грипу в Україні) неможливо виконати з цим менеджментом, цими органами влади, лише тоді може постати питання надзвичайного стану», – заявив він.

У свою чергу секретар Ради національної безпеки й оборони **Р. Богатирьова** заявила про наявність конституційних підстав для введення в Україні надзвичайного стану у зв'язку з епідемією грипу. «На мій погляд, така кількість померлих сама за себе говорить. Щоб інших врятувати, можливо, потрібен надзвичайний стан. І конституційні підстави є. І, якщо державна еліта України не може об'єднатися навколо цього, можливо, це був би такий оперативно-управлінський захід», – зазначила секретар РНБО.

До можливості запровадження НС прямо прив'язується перспектива перенесення президентських виборів. У своїй статті в «Українській правді» І. Попов вказав на можливість перенесення виборів на 30 травня, разом з виборами до місцевих рад. Близький до президентського табору політолог **В. Карасьов** уточнив, що запровадження режиму НС потребує внесення змін у хід виборчої кампанії. На його думку, ідеться тільки про формальність, адже реально передвиборні перегони вже зупинені: «Підготовка до виборів – це не тільки реклама по телебаченню. Це мобілізація електорату, зустрічі з виборцями. А які можуть бути зустрічі під час карантину?»

І хоча **В. Ющенко** 8 листопада в прямому ефірі «5 каналу» заявив, що сьогодні немає підстав для запровадження надзвичайного стану в країні через епідемію грипу та підкреслив, що необхідно «надзвичайно делікатно використовувати кроки обмежень», проблема вже сколихнула як вітчизняний

політикум, так і експертне середовище, і її обговорення продовжує набирати обороти, вийшовши навіть за межі вітчизняного інформаційного поля. Так, про НС в Україні як про можливість із високим рівнем імовірності повідомляли російська «Независимая газета» та польська «Газета виборча».

В Україні ж продовжують дискутуватися правові підстави та політичні можливості для цього кроку. Нагадаємо, що **Закон «Про правовий режим надзвичайного стану»** від 2000 р. передбачає введення його «в Україні чи в окремих її місцевостях при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру не нижче загальнодержавного рівня, що призвели чи можуть призвести до людських і матеріальних втрат, створюють загрозу життю і здоров'ю громадян».

Прем'єр-міністр України **Ю. Тимошенко** заявляє, що для надзвичайного стану в країні немає підстав. «Я ще раз хочу підкреслити, що для кожної області свій епідеміологічний поріг ... Як тільки в області будь-яке захворювання досягає піку – вводиться карантин ... Тому це об'єктивний підхід, у ньому немає ніякої суб'єктивної складової, і поки підстав для скасування виборів немає», – сказала вона. Не бачить підстав для введення надзвичайного стану у зв'язку з епідемією грипу і міністр з питань надзвичайних ситуацій **В. Шандра**.

Отже, хоча масштабна епідемія цілком може проходити пунктом «загрози здоров'ю і життю громадян», але для цього вона дійсно має бути справді масштабною. Поки що ситуація з поширенням хвороби підстав для надзвичайних заходів не має: епідемічний поріг перевищений тільки в десяти областях, а офіційно декларована статистика про національні масштаби проблеми поки не свідчить. Звісно, ситуація може змінюватись, а прогнози, озвучувані ЗМІ, готують швидше до погіршення ситуації із захворюваністю в країні.

Згідно з законом, за наявності підстав глава держави може ввести НС за ініціативою РНБО або Кабміну на строк до 30 днів (у разі потреби тривалість може бути збільшена, але не більше ніж ще на місяць). У дводенний термін рішення гаранта повинне бути затверджене парламентом. Таким чином, як зазначив міністр юстиції України **М. Оніщук**, введення надзвичайного стану «може бути реальністю тільки за умов, коли політична воля глави держави й парламенту буде єдиною, буде збігатися».

Але, як свідчать коментарі народних депутатів, у стінах парламенту ця ідея не користується популярністю. Так, голова Верховної Ради **В. Литвин** заперечує сам факт епідемічної ситуації як чогось особливого для влади: «Країна постійно перебуває у стані епідемії. Щорічно від пневмонії за останні п'ять років вмирало десь 6-6,5 тис. людей, і не говорили про епідемію, бо не було виборів». В. Литвин стверджує, що будь-яке введення надзвичайного стану нічого не дасть. Він упевнений, що розмови про можливість оголошення надзвичайного стану в Україні під час епідемії грипу є своєрідною «пробою реакції суспільства на введення надзвичайного стану». «Влада використовує горе людей з метою власного економічного збагачення і політичних маніпуляцій. Владу необхідно

зупинити, поки залякування людей не призвело до встановлення диктатури і скасування виборів», – застерігає політик.

Його заступник, «бютівець» **М. Томенко** запевняє, що йдеться виключно про «партизацію» грипу і спробу використати епідемію в політичних цілях. «У сьогоднішній ситуації треба боротися з грипом, а не за владу. Складається враження, що цю історію з грипом команда Президента намагається максимально використати, аби В. Ющенко якомога довше протримався при владі», – сказав М. Томенко.

Кількість захворювань на ГРВІ та грип за останні два тижні відповідають показникам минулих років, тому причин для масової паніки та введення надзвичайного стану сьогодні не існує, заявляє народний депутат (фракція Партії регіонів), член-кореспондент Академії медичних наук України **В. Вечерко**. За його словами, надзвичайний стан сьогодні панує не в країні, а у свідомості деяких політиків, і ім'я йому – не грип, а вибори. «Як лікар, я цілком відповідально можу констатувати, що причин турбуватися у громадян сьогодні не більше ніж рік чи два тому», – пояснює В. Вечерко.

«На сьогоднішній день немає об'єктивних причин для введення НС. Отже, якщо указ Президента з'явиться, він буде дійсний лише в межах Банкової», – зазначив нардеп- «регіонал» **М. Чечетов**. Нардеп-«бютівець» **А. Портнов** був ще категоричнішим: «У парламенті ніхто не підтримає цю ідею. Банкова з її двопроцентним рейтингом не зможе нав'язати суспільству не те що НС, але і взагалі будь-яку свою ініціативу. Отже їм потрібно спокійно допрацювати два місяці і йти на відпочинок».

Отже, існують цілком обґрунтовані сумніви у тому, що парламент підтримає ініціативу Президента про надзвичайний стан, якщо така все ж матиме місце. «Не думаю, що така згода буде дана у будь-якому випадку, навіть якщо Президент підпише відповідний указ», – вважає президент Аналітичного центру «Відкрита політика» **І. Жданов**. Утім, не можна виключати і ситуацію, в якій необхідна кількість голосів може з'явитися – якщо політичні сили прийдуть до висновку, що перенесення виборів і можливість розширити масштаби «грипозного» піару їм цікаві.

Водночас нинішня ситуація із можливим введенням НС має і правову колізію: якщо проаналізувати привід для нього, то за ст. 4 закону про НС «виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (... застосування засобів ураження, пандемій ..., тощо)», пропозиція щодо введення надзвичайного стану саме у такому випадку повинна вноситися урядом. Якщо ж центр ухвалення рішень переноситься в РНБОУ, то для «чистоти» процедури підготовки і видання указу Президента, на основі рішення Ради, ймовірно, знадобиться інакше обґрунтування, аніж пандемія вірусу грипу.

Виникають запитання і щодо термінів дії можливого режиму, з огляду на те, що максимальне занепокоєння викликає не сам факт введення НС, а використання його для перенесення виборів Президента. При цьому в законі не вказано на

необхідність накладати мораторій на процес підготовки волевиявлення. Адже, якби процедура була запущена найближчим часом, дата виборів цілком могла б опинитися поза часовими межами надзвичайного стану. Втім, якщо В. Ющенко пізніше, але все-таки прийме рішення про введення НС, перенесення дати виборів практично неминуче.

У цьому контексті у експертному середовищі особливою популярністю користується *тема політичної вигоди*, яку можна отримати внаслідок відтермінування виборів.

З врахуванням можливості затягнути передвиборну кампанію найбільше з політичної точки зору, у чому сходяться експерти й оглядачі, виграє Віктор Ющенко, чий повноваження як мінімум продовжаться на місяць–два. З іншого боку, ті ж фахівці переконані, що така тактична перевага не гарантує стратегічний прорив. Для того, щоб виграну відстрочку використати для нарощування рейтингу, Президент повинен продемонструвати безпрецедентні і при цьому персональні успіхи в боротьбі з епідемією. Але, як показали події останніх тижнів, у цій справі у нього занадто багато конкурентів.

Та все ж політологи зазначають, що можливі вигоди від запровадження надзвичайного стану, з точки зору В. Ющенка, можуть бути значиміші за ризики. Так, керівник Школи політичної аналітики національного університету «Києво-Могилянська академія» *О. Гарань* відзначив, що в режимі НС усі органи влади, у тому числі уряд, будуть підпорядковані Президенту – йдеться не лише про розширення адміністративного ресурсу та звуження повноважень глави уряду, але й про те, що народ нарешті побачить у В. Ющенку єдиний центр влади, та ще й на тлі героїчної боротьби з епідемією.

Деякі політологи, зокрема заступник директора Агентства моделювання ситуацій *О. Голобуцький*, припускають, що затягування передвиборного процесу може бути пов'язане з бажанням, у першу чергу В. Ющенка, поторгуватися з основними суперниками щодо майбутніх перспектив. Більше того, в такій ситуації може бути достатньо лише загрози введення надзвичайного стану, щоб прискорити та полегшити переговорний процес.

Не виключено, що можлива відстрочка виборів зіграє певну роль у падінні рейтингів суперників В. Ющенка. Найменш вигідне перенесення виборів, судячи з розрахунків політологів, Ю. Тимошенко, тому що внаслідок зміщення виборчого періоду її позиції можуть значно послабшати, перш за все, через зростання складнощів економічного характеру, чим неодмінно скористаються політичні суперники. У ЗМІ не вперше висувається версія про те, що всі бюджетні можливості Ю. Тимошенко розраховані лише до 7 лютого, коли відбудеться другий тур – після чого закінчатся своєчасні виплати зарплат і пенсій. Якщо такі припущення хоча б частково ґрунтуються на реаліях, перенесення виборів на два-три місяці зашкодить Прем'єру і її рейтингу.

До речі, цей момент робить гіпотетичне введення надзвичайного режиму в країні вигідним у першу чергу для В. Януковича: якщо вибори перенесуть, то саме

у нього з'являється основний шанс на фоні економічної ситуації скористатися падінням рейтингів Ю. Тимошенко. Утім, науковий директор Школи політичної аналітики *О. Гарань* вважає, що В. Янукович у цьому не зацікавлений, тому що «він уже бачить себе переможцем, і йому нема сенсу затягувати цей процес».

Як би там не було, але за умови запровадження надзвичайного стану, окрім В. Ющенко на політичні дивіденди можуть розраховувати й інші гравці, особливо учасники прем'єр-ліги – В. Янукович і навіть, попри всю видиму невігідність для неї таких перспектив, Ю. Тимошенко. Як мінімум, вони отримають можливість ще активніше популяризувати свої антикризові і санітарні досягнення. Ще одне: у кожного кандидата з'явиться додаткова можливість рекламувати свою демократичність на тлі «узурпаторських» дій глави держави, що теж може мати вагу в процесі мобілізації електорату.

Гіпотетичні перспективи перенесення президентських виборів можуть мати й інші політичні наслідки. Враховуючи непросту розстановку сил у парламенті, не можна виключити, що коаліція не витримає напруження неформальних впливів, і за час до нової дати виборів уряд буде відправлено у відставку. Як пише газета «Сьогодні», введення НС і перенесення виборів може бути лише ширмою для реального плану Банкової: план-мінімум, який близький до здійснення, – обрання головою фракції В'ячеслава Кириленка. План-максимум – вихід НУ – НС з коаліції і відставка Юлії Тимошенко. Прихильники прем'єра приписують опонентам такий план дій: велика частина НУ – НС, Партія регіонів і Блок Литвина голосують вотум недовіри уряду. Потім в. о. Прем'єр-міністра рішенням РНБО (зважаючи на епідемію грипу і, можливо, введення надзвичайного стану) призначається В. Ющенко. Цю посаду він і займає аж до президентських виборів, перенесених на 30 травня, нарощує рейтинг, обвалюючи тимошенківський, і виходить у другий тур разом з В. Януковичем.

Як зазначає газета, «на Банковій склалися дві фракції – прихильників і противників надзвичайного стану». «Перша групується навколо секретаря РНБО Р. Богатирьової, другу очолює голова Держуправління справами і передвиборного штабу Президента І. Тарасюк. Глава Секретаріату Президента В. Ульяновченко займає проміжну позицію», – пише видання. «Тарасюк вважає, що введення надзвичайного стану – на руку Тимошенко, тому що це неможливо без союзу Ющенко і Януковича, який погіршить рейтинги обох», – повідомляє газета.

Існують і інші точки зору, що, на відміну від розглянутих вище, користуються значно меншою популярністю під час обговорення проблеми у ЗМІ, але повинні бути згадані хоча б з огляду на їх оригінальність. Так, інтернет-видання «Поток» (<http://potok.in.ua>) та From-ua (www.from-ua.com) розмістили статтю, автор якої вважає, що в ситуації, коли «країна упевнено наближається до економічного колапсу», і Ю. Тимошенко, і В. Янукович «все більше бояться брати на себе управління». «Ні Тимошенко, ні Януковичу ставати президентами зараз невігідно. Прем'єр, пограбувавши країну ради президентської гонки, чудово знає, що її чекає після січня 2010 р. <...> Занепад економіки посилюється, бюджет

досягнутий за рахунок максимального вичавлювання податків. Бюджетникам виплачуються гроші з останніх сил. Правити пограбованою країною немає сенсу. <...> Як не дивно, але, очевидно, вигідні В. Ющенку плани щодо введення надзвичайного стану, що послужливо підносяться йому соратниками як «вимога моменту», вигідні і головним кандидатам в його наступники. Їм не дуже і хочеться вступати в керівництво країною, в якій податки за наступний рік вже вибрані і в якій січень стане останнім місяцем виплати грошей бюджетникам. То, можливо, дійсно відкласти вибори? Це вигідно Президентові? Чудово! Буде привід звинуватити його в узурпації влади і побути ще якийсь час в ролі потенційних, а не реальних, рятівників нації», – пише оглядач. І хоча версія про те, що головні претенденти на президентську посаду не прагнуть її отримати, явно має слабкі місця, вона фактично вказує на існування поки що мінімального (але ж ситуація постійно змінюється) шансу на те, що ідея введення надзвичайного стану може не зустріти досить сильного опору з боку головних політичних гравців країни, чи, швидше, одного з них.

Ще одна версія – конспіративна – висувається інтернет-виданням RUpor.info (www.rupor.info), яке надрукувало інтерв'ю з В. Філіном, представленим виданням як «визнаний в світі український фахівець з військових, цивільних і міжетнічних конфліктів в колишньому СРСР»¹. Експерт висуває досить живучу у вітчизняному політикумі теорію про «руку Москви» у гіпотетичній «спробі перевороту». «Не можна говорити взагалі про відсутність зовнішнього чинника. Тільки пошукати його варто не у Вашингтоні або Брюсселі, а в Москві. Якщо в Києві відбудеться спроба конституційного перевороту, наступить хаос, який продовжиться хоча б декілька днів. Тоді у ряді регіонів країни, наприклад, у Криму або в Луганську місцеві керівники заявлять про захист демократії, про непокору незаконній центральній владі і про те, що перепідпорядковують собі місцеві правоохоронні органи. А це початок розколу. І саме в цьому суть затії тих у Москві, хто таємно проковує у нас НС, і тих на сході і півдні країни, хто з особистих причин побоюється приходу до влади Тимошенко.

<...> В Україні і в Москві є люди, які раніше робили бізнес на махінаціях з газом, а потім Тимошенко за згодою Путіна їх відсунула. Я маю на увазі людей типу типу Фірташа, Могилевича, Чуйченка, що був представником Росії в «РосУкрЕнерго», однокурсника і близького друга Медведєва. У людей цього кола є серйозні важелі впливу і всередині Партії регіонів, і на оточення Віктора Андрійовича, і навіть в середовищі наших маргінальних націоналістів. Зараз вся ця різношерста публіка за відповідною командою працює в одному напрямі – на введення НС і зрив виборів», – повідомив В. Філін виданню.

¹ Довідково: В. Філін в інтернет-просторі згадується як фахівець у галузі озброєнь, політолог, співзасновник міжнародного аналітичного консорціуму «ФАРВЕСТ» та член Наглядової ради міжнародного фонду «Червоний Інтернет».

Загалом же експерти набагато стриманіше оцінюють перспективи введення надзвичайного стану. Так, голова правління Центру соціологічних та політологічних досліджень «Соціовимір», директор Міжнародного інституту демократій **С. Таран** переконаний, що введення надзвичайного стану у зв'язку з епідемією грипу наразі нереально, оскільки для цього потрібно мати налагоджену конституційну систему, при тому, що в Україні недостатньо розмежовані повноваження між гілками влади і недостатньо самостійна судова влада. «В таких умовах, щоб Президенту вводити надзвичайний стан, для цього потрібно мати рейтинг хоча би 20 % і відповідну політичну підтримку в парламенті. Цього Президент Ющенко не має, тому я сумніваюся, що надзвичайний стан буде введений», – підсумував політолог.

Керівник центру «Український барометр» **В. Небоженко** теж сумнівається у тому, що В. Ющенко зупинить передвиборну кампанію. «Для цього потрібне пропрацювання сценарію: призначаються відповідальні люди, обмежується діяльність великих держзакладів, контролюється перетин державних кордонів. Ви собі уявляєте, скільки бандитів, корупціонерів та бізнесменів зазнають збитків та як порушиться економічне життя у країні у зв'язку з запровадженням НС? Крім того, у нас дуже слабкі силові органи – запровадження НС потребує дисциплінованої групи. А коли цього немає, то отримаємо карнавал і трагедію водночас», – пояснив експерт ЗМІ.

Отже, підсумовуючи, зазначимо: низка заяв, що пролунали раніше про можливість запровадження режиму надзвичайного стану у зв'язку з епідемією та відтермінування президентських виборів, можуть, швидше за все, розцінюватися як зондування громадської думки. Аналіз публікацій ЗМІ, заяв політиків та експертів дає змогу зробити висновки щодо результатів такого зондування. Перше, у обговорюваній перспективі практично однотайно вбачаються політичні мотиви. Друге, вона не користується істотною підтримкою ні в політичному, ні в експертному середовищі. Третє, імовірність реалізації такого сценарію розцінюється як досить низька, але в принципі не виключається. І нарешті, останнє: наслідком нагнітання грипозної істерії, обговорення на найвищому державному рівні можливості введення надзвичайного стану, без сумніву, сприятиме поширенню паніки, може стати наростання протестних настроїв серед населення. Отже, навіть сам факт обговорення запровадження НС як форми політичного маніпулювання підвищує ризики, пов'язані з непередбачуваністю політичного процесу і дестабілізацією діяльності інститутів влади.

«Фронт змін» на старті президентської кампанії

23 жовтня Центральна виборча комісія зареєструвала перших кандидатів у Президенти України. Ними стали А. Яценюк, А. Гриценко, П. Симоненко та О. Рябоконт.

Після реєстрації А. Яценюка кандидатом на пост Президента України він оприлюднив основні тези своєї програми, відзначивши при цьому, що виборчі перегони будуть складними. Він заявив, що підкуп виборців стане головним чинником махінацій під час президентської виборчої кампанії 2010 р. «На жаль, на кожних виборах застосовується низка махінацій. І найскладніше – це те, що в цій передвиборній кампанії вони будуть задіяні. І знаєте чому? Зубожіння населення. Грошей у людей немає, але у «неї» є гроші, у моїх політичних опонентів є гроші», – підкреслив А. Яценюк.

Він зазначив, що населення України має зрозуміти, що не можна продавати свій голос. «А це, власне кажучи, і є єдина фальсифікація, єдиний механізм. Чи будуть скуповувати голоси. Ця кампанія буде ще складнішою (ніж у 2004 р.), тому що пропонуватимуть не ідеологію, пропонуватимуть не новий курс для України, а пропонуватимуть, передусім, гроші. Тож я звертаюся до українців: вам дадуть 500 гривень – витягнуть з кишені 50 тисяч рівно наступного дня», – заявив А. Яценюк.

Експерти відзначають, що подібні висловлювання лідера «Фронту змін» – свідчення його невпевненості в собі і своїй команді. Адже він дедалі більше втрачає довіру як виборців, так і потенційних спонсорів його виборчої кампанії. За висновками оглядачів, однією з причин втрати А. Яценюком своїх позицій є часткова зміна ним передвиборної риторики.

Оглядачі вказують на те, що А. Яценюк останнім часом дедалі менше говорить про європейський вибір України. Нещодавно він заявив, що Україна повинна припинити «проситися куди-небудь вступати» і визначитися зі своєю політикою. А. Яценюк відзначив, що сьогодні один з потужних центрів впливу формуватиметься на європейському континенті. За його словами, це «може бути єдиний центр впливу, якщо розглядати Євросоюз і Росію разом, або два окремі центри, якщо відділяти ЄС від Росії».

При цьому А. Яценюк підкреслив: «Розуміючи те, що членство в Європейському Союзі нам не світить, розуміючи те, що ні про який союз з Росією також не може йти сьогодні мова, Україна повинна визначитися зі своєю політикою і поставити свої цілі».

Лідер «Фронту змін» вважає, що «Україна повинна узяти на себе ініціативу формування чотирьох загальних політик з країнами на схід від Євросоюзу – енергетичної, продовольчої, транспортної і торгівлі озброєннями».

За словами експертів, слід віддати належне А. Яценюку, який свого часу

збентежив політичних важковаговиків. Його 14 % у травні 2009 г. примусило було можновладців і бізнесменів зробити на нього великі ставки. Але вже восени експертер починає втрачати довіру. І все ж варто визнати, що А. Яценюк зберіг значну підтримку.

За різними соціологічними опитуваннями в жовтні А. Яценюк мав підтримку від 6,2 % до 11,1 %. Зокрема, УІСД ім. Яременка і «ФОМ-Україна» «підтримали» кандидата, відзначивши його успіхи оцінками 11,1 % та 9,3 %. Група «Рейтинг» і R&V Group виявилися менш лояльними, але, зрештою, теж не критично небезпечними, підтримавши хиткого молодого політика на сходинах у 8 % і 9 % відповідно. А ось TNS і КМІС дали А. Яценюку 6,2 % і 6,5 %.

Намагаючись зміцнити позиції перед президентськими виборами, А. Яценюк заявив про наміри створити власну політичну партію. Про це було оголошено в Криму, під час виступу на шостому саміті Ялтинської європейської стратегії. «Перед президентськими виборами буде оголошено про політичну партію», – зазначив А. Яценюк.

За його словами, серед тих, хто представить цю партію, будуть «справжні герої» й «справжні генерали». При цьому на брифінгу для журналістів А. Яценюк відмовився назвати конкретні прізвища й навіть назву майбутньої політичної сили. «Ви все побачите на з'їзді партії, з'їзд пройде до президентських виборів», – зазначив лідер ініціативи «Фронт змін».

Можливо, рішення з'їзду внесуть певну ясність у тактику і стратегію А. Яценюка, адже для багатьох виборців стає дедалі більш незрозумілим, з якою командою він буде працювати у випадку перемоги на виборах. Більшість соціологів і експертів фіксують втрату А. Яценюком раніше зайнятих позицій. Сьогодні він активно втрачає підтримку в західному регіоні держави. «Претендент на посаду Президента А. Яценюк втрачає підтримку електорату», – про це під час прес-конференції розповів науковий директор Школи політичної аналітики Національного університету «Києво-Могилянська академія» О. Гарань.

За його словами, А. Яценюку рейтинг падав у руки, але ним було допущено ряд істотних помилок. «А. Яценюк зробив ряд заяв і кроків, які були критично оцінені в Західній Україні – регіоні, що традиційно підтримував цього політика», – переконаний О. Гарань.

Керівник Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко до помилок кампанії А. Яценюка відніс його рекламу, «яка неоднозначно сприймається виборцями». В. Фесенко також повідомив, що дані соціологічних опитувань демонструють втрату А. Яценюком лідируючих позицій у Західній Україні. «І хоча він пише у своїй рекламі, що він наступає, сувора реальність укладається в тім, що він відступає», – констатував В. Фесенко.

Деякі експерти відзначають, що проблема А. Яценюка не тільки в неадекватній рекламі, а і в тому, що він не є сильним лідером, а це необхідна вимога, яку ставлять українці до кандидата в Президенти. «Разом з тим люди чітко розуміють: Президент ніщо, якщо він не має команди. А. Яценюк досі не показав

людей, з якими працює, на яких має намір спиратися далі. У нього ніби й «фронт», але на цьому фронті А. Яценюк сам у полі воїн», – вважає помічник-консультант народного депутата України О. Кондратюка, депутат Тереховлянської міської ради п'ятого скликання У. Пемковська.

Падіння довіри до А. Яценюка в західному регіоні продемонструвало опитування, проведене у Львівській області Українським центром вивчення громадської думки «Соціоінформ». У середині жовтня були оприлюднені його результати, згідно з якими, якщо б вибори відбулися наступної неділі, то 23 % жителів обласного центру віддали б свої голоси за діючого главу уряду Ю. Тимошенко. На другому місці діючий Президент В. Ющенко – 15,1 %, а за ним лідер «Фронту змін» А. Яценюк, за якого готові голосувати 14 % львів'ян. На четвертому місці лідер «Партії регіонів» В. Янукович (4,9 %), лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок (4,6 %). Рейтинг решти кандидатів не перевищує півтора відсотка.

За словами місцевих експертів, претендент на посаду Президента А. Яценюк втрачає підтримку серед виборців Львова і області, а відтак, і Західної України. Зокрема, про це повідомив депутат Львівської обласної ради О. Козак, коментуючи результати опитування, оприлюднені Українським центром вивчення громадської думки «Соціоінформ».

На думку О. Козака, неоднозначна реклама А. Яценюка, низка його заяв і кроків були помилковими, і як результат, були критично оцінені в Західній Україні, де раніше підтримували цього політика. «Але головна проблема криється не в рекламі Яценюка, – каже О. Козак. – Арсеній Петрович не проявив себе як сильний та харизматичний лідер. Саме таку людину хочуть бачити українці на посаді глави держави. Крім того, українці хочуть нарешті побачити команду Яценюка – тих, з ким він працює».

На думку О. Козака, слід очікувати подальшого падіння рейтингу А. Яценюка у Західній Україні, і на цьому фоні зростатиме рейтинг діючого Прем'єр-міністра Ю. Тимошенко.

Змінилося ставлення до А. Яценюка і в Закарпатті, де він мав значну підтримку. Останнім часом він там втрачає рейтинг і ставлення деяких людей стало навіть агресивним щодо нього, що демонструють події, пов'язані з візитом А. Яценюка до Ужгорода. Щоправда, як відзначають експерти, агресивні дії, організовані опонентами політика, аж ніяк не засвідчують ставлення більшості населення Закарпаття.

Віче за участю депутата відбулося в Ужгороді на площі перед закарпатським обласним державним українським музично-драматичним театром. Всього, за інформацією ЗМІ, на мітингу були присутні 5 тис. людей. Серед прихильників було «декілька десятків чоловік бандитської зовнішності із ксенофобськими плакатами, зміст яких був ідентичний скандально відомим висловлюванням мера Ужгорода». «Провокатори свистіли в дудки, викрикували: «Ганьба, ганьба». На початку виступу А. Яценюка в нього полетіли яйця з фарбою і помідори», – повідомляє прес-служба А. Яценюка.

А. Яценюк продовжив виступ, не звертаючи уваги на предмети, які летіли в його сторону. Він прокоментував цей інцидент так: «Я не той типаж, який яйця боїться. А ось за ваші яйця я можу і узятися».

А. Яценюк закликав присутніх на віче громадян до великодушності: «Пробачте цим людям, які свистять, тому що їм дали по 50 гривень. Ми – великодушні, і тому ми станемо на декілька поверхів вище того, що відбувається». «Не звертайте на це уваги. Випробування – це складний шлях. І це також випробування – для вас і для мене... Важливо, що у вас є віра. І я вірю у вас. Тому у нас все вийде», – додав він.

Деякі зарубіжні експерти також активно відслідковують події в Україні і не в захопленні від подібних акцій, які відбулися в Ужгороді. Зокрема, вони відзначають, що з наближенням президентських виборів в Україні все більше розкручується «антисемітська карта» з метою маніпуляції рейтингами кандидатів. Про це пише в редакційній статті впливове ізраїльське видання Haaretz. Аналізуючи перші передвиборні тенденції, провідний оглядач газети Haaretz з питань пострадянського простору Лілі Галілі приходить до висновку, що розіграш «антисемітської карти» вже став чи не головною «родзинкою» чорних PR-технологій на початку президентської кампанії в Україні.

Галілі відзначає, що першою «жертвою» став А. Яценюк – на питанні його національної приналежності спекулює преса і політичні опоненти. Утім, як нагадує оглядач, антисемітські прийоми у виборчій боротьбі застосовуються в Україні вже не вперше. Свою «порцію» чорного антисемітського піару свого часу одержала Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко.

Застосування проти А. Яценюка елементів чорного піару свідчить, за висновками оглядачів, про налаштованість його політичних опонентів на серйозну боротьбу. Як показують результати опитування громадської думки, найбільшу загрозу популярності А. Яценюка несе для Ю. Тимошенко. Розрив між ними невеликий. «Це означає, що Прем'єр може лишитися за бортом, а в другий тур вийде лідер «Фронту змін». Розуміючи це, швидше за все, саме її штаб почав кампанію з дискредитації А. Яценюка», – вважає один з експертів О. Сенін.

Він вважає, що сьогодні в газетах друкують проплачені статті про те, що А. Яценюк нібито єврей. «Цю брехливу нісенітницю «прикрашають» антиєврейською маячнею на зразок гітлерівської пропаганди. Усе це почалося із сумновідомого виступу мера Ужгорода – С. Ратушняка. Головна його теза, що Яценюк – нібито єврей, а тому не має права претендувати в Президенти», – зазначив О. Сенін.

Як відомо, в інтерв'ю 5 каналу А. Яценюк наголосив на тому, що він – українець, але якби в нього в роду був хоч один єврей, то він так само пишався б цим, як зараз пишається тим, що він є українець з діда-прадіда. І додав, що захищатиме від «ратушняків» усіх українських громадян, незалежно від їхнього національного походження. Лідер «Фронту змін» пообіцяв, що домагатиметься, аби на державній службі осіб з подібними переконаннями не було.

Незважаючи на певні рейтингові втрати, поки що А. Яценюк утримується серед лідерів президентських перегонів. Він одним з перших відгукнувся на лихо, яке спіткало Україну – епідемія грипу. На кошти «Фронту змін» закуплені медикаменти і доставлені до західних областей. Щоправда, деякі експерти розцінили ці дії як піар-акцію.

У свою чергу, А. Яценюк вважає події навколо епідемії надто заполітизованими. Відвідавши кілька лікарень в західних областях, він поспілкувався з їхнім керівництвом та працівниками. Медичним закладам було передано медичні препарати для лікування грипу. В інтерв'ю журналістам А. Яценюк зазначив, що в нинішній ситуації найважливіше – боротися з панікою та істерикою. «Медичні працівники знають свою роботу, вони здатні забезпечити нормальний рівень медичних послуг для українців. Те, що я бачу зараз, мене переконує тільки в одному – медичні працівники спокійні і здатні забезпечити і виконати свою функцію», – сказав політик.

А. Яценюк зазначив, що статистика захворювань нинішнього року не відрізняється від минулорічних показників: «Немає поки що епідемії. Якщо подивитися статистику за останні дев'ять років – вона однакова. Є певні випадки, є певні загострення інфекційного захворювання, але це не означає, що потрібно оголосити повний епідеміологічний стан в усій Україні».

Народний депутат вбачає у нинішній ситуації більше політичних причин, ніж медичного обґрунтування. «Тут якась специфічна ситуація. Я би її назвав медично-політичною. І тут треба розібратися, чого тут більше: політики чи медицини. Мені здається, що, напевно, політики», – зазначив лідер «Фронту змін».

А. Яценюк підкреслив, що спекуляцій навколо теми епідемії набагато більше, ніж реального захворювання. Він вважає «дуже дивним те, чому епідемія в Україні розгорілася саме в західних областях, де іде найбільша битва за електорат». «Обов'язково треба розібратися, звідки взагалі взявся на Західній Україні цей вірус. Чому не встановлений ще об'єкт і звідки він був завезений? Чому захворювання немає у сусідніх країнах? Чому мовчить Всесвітня організація охорони здоров'я?» – зазначив народний депутат.

Політик переконаний, що відповідальність за ситуацію, яка склалася, має нести Кабінет Міністрів. «З цього потрібно зробити висновки, в тому числі і політичні. Абсолютно зрозуміло, що ще три тижні тому уряд знав про те, що є загроза загострення епідеміологічної ситуації. Де три тижні тому були? Хто несе відповідальність за мільйони українців і навіщо тоді Україні уряд?» – сказав він.

Як прогнозують політологи, виборча кампанія в Україні триватиме і кожен з претендентів на найвищу посаду буде використовувати всі можливості, не виключаючи і «брудні» технології. Чи зрозуміють це виборці, час покаже.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Двосторонні відносини між Україною і Білоруссю динамічно розвиваються і мають характер стратегічного партнерства.

Про це Голова Верховної Ради України В. Литвин і Президент Республіки Білорусь О. Лукашенко заявили під час зустрічі 6 листопада, яка відбулася у рамках офіційного візиту Президента Республіки Білорусь до України.

Голова Верховної Ради України запевнив, що український парламент, зі свого боку, надаватиме всіляке сприяння подальшому розвитку двосторонньої співпраці на законодавчому рівні.

Президент Республіки Білорусь наголосив на високій динаміці розвитку українсько-білоруських відносин, зазначивши, що «сьогодні ми говоримо про стратегічне партнерство».

Під час зустрічі сторони обговорили низку питань, що стосуються українсько-білоруської співпраці у різних сферах. О. Лукашенко заявив про готовність його країни надавати Україні всіляку допомогу в усіх сферах.

Сторони також торкнулися теми президентських виборів в Україні. Голова Верховної Ради України висловив сподівання, що президентська кампанія стане «серйозним діалогом, як облаштувати країну», наголосивши на необхідності поновлення діалогу влади з народом. В. Литвин також зазначив, що Україна потребує перегляду зовнішньополітичної доктрини, «перезавантаження» зовнішньої політики, аби вона відповідала інтересам громадян» (*Портал ВР (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 6.11).*

Голова Верховної Ради України В. Литвин не бачить підстав для прийняття рішення про введення в Україні надзвичайного стану у зв'язку з епідемією грипу.

Відповідаючи на запитання журналістів під час робочої поїздки до міста Умань, В. Литвин зазначив, що розмови про введення надзвичайного стану в Україні під час епідемії грипу є своєрідною «пробою на реакцію суспільства на введення надзвичайного стану». «Будь-яке введення надзвичайного стану нічого не дасть, бо немає відповідного діалогу», – підкреслив Голова Верховної Ради України.

В. Литвин також нагадав, що «будь-яке рішення з цього приводу повинно бути підтвержене рішенням парламенту». Керівник парламенту при цьому висловив думку, що у цьому «не зацікавлені ні фракція Партії регіонів, ні фракція БЮТ, а це більше 300 голосів».

За словами В. Литвина, «не було б виборів – не було б розмови про епідемію» (*Портал ВР (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 7.11).*

У БЮТ хочуть відмінити зміни до бюджету, які підвищили соцстандарти. Відповідну постанову зареєстрував нардеп-«бютівець» О. Ляшко.

Як відомо, депутати ухвалили в першому читанні і в цілому зміни до бюджету на 2009 р. щодо підвищення соцстандартів, які вніс Президент.

Фракція БЮТ звинувачує віце-спікера О. Лавриновича в порушенні Регламенту при голосуванні бюджету, оскільки він поставив закон на голосування незважаючи на протести О. Ляшка, який заявляв про те, що в нього є зауваження (*Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>). – 2009. – 10.11*).

Голова Верховної Ради України В. Литвин сумнівається у можливості ухвалення парламентом рішення про відставку першого заступника Голови Верховної Ради України.

Таку думку В. Литвин висловив, коментуючи інформацію про збір 150 підписів народних депутатів від фракції БЮТ щодо відставки першого заступника Голови Верховної Ради України О. Лавриновича у зв'язку із порушенням ним Регламенту під час пленарного засідання парламенту у п'ятницю, інформує парламентська прес-служба.

Він також спрогнозував, що «на цю хвилю підписів може бути запропонована інша хвиля підписів» з іншою тематикою. Ці процеси В. Литвин пов'язав, у тому числі, і з небажанням певних політичних сил розглядати і обговорювати проект бюджету на наступний рік. «Все робиться для того, аби знайти приводи зірвати роботу у сесійній залі Верховної Ради», – сказав він, додавши, що «нічого не вийде ні у першому, ні у другому випадку».

В. Литвин заявив також, що ухвалений парламентом закон про підвищення мінімальних соціальних стандартів «повинен діяти, і він буде діяти» (*ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 7.11*).

Відставка Прем'єр-міністра до президентських виборів абсолютно неможлива. Про це заявив спікер парламенту В. Литвин, відповідаючи на запитання, як голосуватиме фракція «Блок В. Литвина», якщо постане питання про відставку глави уряду.

«Це питання не буде поставлено, тому що це було б величезним дарунком Прем'єр-міністрові. Вона б відразу сказала: «Бачите, мене відправили у відставку, я – виконуюча обов'язки, у мене зв'язані руки!» Донині погано-бідно виплачувалися пенсії, ми погано-бідно платили за російський газ, а тепер все почне рушитися», – пояснив В. Литвин.

Голова Верховної Ради висловив переконання, що навряд чи знайдеться людина в парламенті, яка «готова піднести такий дарунок Прем'єру» (*ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 9.11*).

Голова ВР В. Литвин допускає продовження терміну перебування Чорноморського флоту РФ у Криму після 2017 р.

Про це він заявив в інтерв'ю радіо «Свобода». Спікер вважає, що перш ніж ставити питання про виведення флоту, треба знати настрої кримчан.

Водночас він підкреслив, що «Крим – це невід'ємна складова територія України». «І продукувати сепаратистські настрої різного роду домислами непотрібно», – вважає В. Литвин.

«За базування Чорноморського флоту Україна щороку має отримувати номінально менше 100 млн дол., але ці кошти зараховують на погашення боргу. І цей борг, який ми маємо оплачувати, виокремлено стоїть в сумі 2,3 млрд дол.», – сказав він.

«Тому я пропоную вести розмову в такій площині – що вигідно Україні. Росія каже, що «ми хочемо розглядати після 2017 р.». Я кажу: добре, давайте будемо вести розмову», – заявив він.

На думку спікера, «ціна за базування флоту має бути ринковою». «Від цього Україна виграє. А в 2017 р. прийдуть розумніші політики, вони вирішать цю проблему. Не треба діяти методом лому», – вважає В. Литвин (*ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 9.11*).

Нинішня політика української влади по відношенню до Росії є безвідповідальною. Про це в ексклюзивному інтерв'ю ІТАР-ТАРС заявив Голова Верховної Ради України В. Литвин.

«Нинішня політика української влади по відношенню до Росії є безвідповідальною. Треба зробити все, щоб прибрати наносні моменти, котрі псують наше співробітництво, і вийти на нормальний політичний діалог на всіх рівнях для вирішення завдань економічного, політичного і міжнародного характеру», – зазначив В. Литвин.

Він критично оцінює діяльність нинішнього глави держави В. Ющенко, при якому відбулося заморожування відносин між двома сусідніми країнами. «Я категоричний противник того, щоб історичні образи і свою особисту позицію видавати за державну лінію, звалюючи на Росію проблеми нашого спільного минулого, – сказав В. Литвин. – Не сприймаю політику, коли Україну намагаються виставляти в ролі подразника, такої собі протипаги і стримуючого фактора відносно до Росії. Це не місія і не завдання України». «Необхідно враховувати наше минуле, спільну історію, спільну пам'ять, спільну віру, спорідненість людських доль», – додав В. Литвин, підкресливши, що близько 37 % українців мають родичів у Росії.

На думку В. Литвина, не останню роль у відносинах Росії та України повинен грати прагматичний економічний інтерес (*Коломия ВЕБ Портал (kolomyia.org)*).

– 2009. – 9.11).

В Верховной Раде Украины зарегистрирован проект постановления № 5330 «Об отзыве с должности первого заместителя Председателя Верховной Рады Украины». Документ внесли на рассмотрение парламента депутаты от Блока Юлии Тимошенко С. Подгорный, А. Абдуллин, Г. Арутюнов и О. Бабаев (Трибуна (tribuna.com.ua). – 2009. – 9.11).

Заколот навколо відставки лідера фракції НУ – НС М. Мартиненка – це початок реалізації сценарію розвалу коаліції та перенесення президентських виборів на травень 2010 р. Таку думку висловив народний депутат Д. Жванія.

За словами політика, Партія регіонів і Президент об'єдналися довкола виконання сценарію «антиЮля». Д. Жванія також не виключає, що найближчим часом можливі спільні голосування Партії регіонів і «підписантів» з НУ – НС.

«Насправді юридичних підстав для відставки М. Мартиненка немає. Адже на жодному аркуші, де депутати нібито висловлюють йому недовіру, немає підпису ні одного із заступників голови фракції. А це суперечить процедурі», – наголосив парламентар.

«Сценарій розвалу коаліції – це бій без правил, який, на жаль, перейшов у кримінал», – підсумував народний депутат (ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 9.11).

Депутати хочуть законодавчо закріпити гарантії рівності парламентських партій при висвітленні їх діяльності державними телеканалами і радіо.

Відповідний законопроект зареєстрували депутат від фракції ПР Г. Герман і комуніст Л. Грач.

Відповідно до законопроекту висвітлення діяльності парламентських партій державними телеканалами та радіоканалами має здійснюватися на основі розповсюдження об'єктивної та повної інформації про діяльність кожної парламентської партії та фракцій у відповідних місцевих радах.

Парламентським партіям мають надавати рівний об'єм ефірного часу в щоденних інформаційних випусках інформації.

Контроль за забезпеченням гарантії рівності доступу партій до ТБ і радіо депутати пропонують покласти на Комітет з питань Регламенту (Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 9.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

За підсумками зустрічі з Президентом Білорусі О. Лукашенком Президент України В. Ющенко дав ексклюзивне інтерв'ю Першому каналу Національної державної телерадіокомпанії Республіки Білорусь.

Під час інтерв'ю обговорювалися теми внутрішньої політики, майбутніх виборів, газової проблематики, епідеміологічної ситуації в Україні, відносин України та Білорусі.

Зокрема, відповідаючи на запитання щодо нинішнього стану українсько-білоруських відносин, глава держави заявив, що ці відносини можна назвати чудовими.

«У нас немає серйозних проблем у двосторонніх відносинах, їхній ключовий момент – прагматика. Ці відносини стабільні і постійно поглиблюються. Більше того, у нас є унікальне взаєморозуміння на рівні народів. Головне, щоб країни відчували взаємну вигоду від спільних проектів», – зазначив В. Ющенко.

Водночас, розвиваючи тему розвитку регіональної взаємодії, Президент детально зупинився на причинах неефективності, на думку України, нинішніх інтеграційних процесів у рамках Співдружності Незалежних Держав, зокрема в контексті результатів нещодавнього саміту СНД у Кишиневі щодо розробки спільних заходів країн-учасниць для подолання наслідків світової фінансово-економічної кризи.

«Якщо ми говоримо про спільні інтереси, то треба розуміти, як вийти на параметри взаємних міжурядових рішень. Коли збирається саміт, приїжджають президенти – важливо щоби предметом їхнього рішення був документ, яким можна пишатися, з яким можна впевнено вийти до людей. Цього не було зроблено в Кишиневі. Були суто формальні речі, які не привносять нічого нового у вирішення питань порядку денного», – звернув увагу глава держави.

В. Ющенко пояснив критичну позицію України щодо перспектив Співдружності як ефективного утворення.

«Скепсис не тому, що СНД – це поганий проект, чи що в нього нема потенціалу, а тому, що цей проект часто блокується відсутністю волі, відсутністю модернізації, відсутністю новаторських сміливих рішень. У нас мало ринку в наших відносинах, натомість багато політики, багато дискримінації. І про це, зокрема, була мова в Кишиневі. Потрібна нова воля, потрібні інші правила відносин – тоді виграють усі», – переконаний Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 9.11).*

Президент Украины В. Ющенко не исключает, что изменения в Конституцию будут внесены между первым и вторым туром президентских

выборов. Об этом он сказал в интервью 5 каналу в воскресенье, 8 ноября.

Глава государства подчеркнул, что политические силы должны выразить свое мнение относительно изменений к Основному закону, поскольку после выборов та сила, которая победит, сможет уже руководствоваться «персональными мотивами», а не интересами страны (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 9.11).

Президент Украины В. Ющенко считает, что оснований для введения чрезвычайного положения в связи с эпидемией гриппа нет. Об этом он сказал в интервью 5 каналу в воскресенье, 8 ноября.

«Я вообще не сторонник того, чтобы страна замирала, чтобы страна ограничивала свою жизнедеятельность до уровней, которые трудно объяснить», – отметил он.

«Понятно, что эпидемию гриппа переживает не одна Украина. Но очень хотелось, чтобы шаги, которые предпринимает, в частности, правительство и исполнительная власть были адекватны этому вызову», – заявил Президент.

«То, что сейчас делается, когда, по сути, прекращена жизнь в регионах и эта политика может, к сожалению, распространяться, мне кажется, что здесь нужно очень деликатно использовать эти ограничительные шаги», – сказал В. Ющенко.

Он считает, что «грипп стал одним из пиаров избирательной кампании» (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 9.11).

Президент Украины В. Ющенко убежден, что Украина не получит третьего транша от МВФ. Об этом он сказал в эфире 5 канала.

В. Ющенко напомнил, что пять из шести обязательств, которые Украина дала МВФ, чтобы получить кредиты, не выполнены. В то же время В. Ющенко отметил, что для Украины «очень важно продолжить программу с МВФ» (*Версии.com (www.versii.com)*). – 2009. – 9.11).

Президент В. Ющенко заявил, что Украина будет рассчитываться за потребленный в ноябре российский газ благодаря эмиссии.

Он отметил, что убытки Украины за нерыночный тариф транзита российского газа составили 2,2 млрд долл.

Также Президент заявил, что за 10 месяцев 2009 г. Украине насчитали 7,8 млрд долл. штрафа за невыбранный российский газ.

«За текущий год Украина потребила газа на 4 млрд долл., из которых половина в любое время текущего года была оплачена кредитами», – сказал Президент.

«Кроме того, Украине насчитали 7,8 млрд долл. штрафа. Кроме того, за

Украиной до конца года есть еще обязательство выбрать из России 16 млрд куб. м газа», – отметил В. Ющенко.

«Это по той персональной договоренности, которые были у Премьера в январе и что закреплено в соглашении. За эти два месяца мы должны потребить еще 16 млрд. Максимум, что может Украина потребить – это, примерно, 5 млрд», – подчеркнул он.

«Украина, которая с той январской договоренности Премьера не выбрала 40 % газа, заплатит в конце года, юридически, на базе соглашения, 8,5 млрд долл. штрафа, а российская сторона, которая не осуществила прокачку в Европу четверти газа из запланированного, не заплатит Украине ничего», – отметил В. Ющенко (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 9.11).

Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко вновь заявляет, что для переноса очередных президентских выборов в стране нет оснований.

«Я еще раз хочу подчеркнуть, что для каждой области свой эпидемиологический порог... Как только в области любое заболевание достигает пика – вводится карантин... Поэтому это объективный подход, в нем нет никакой субъективной составляющей, и пока оснований для отмены выборов нет», – сказала она (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2009. – 9.11).

10 листопада Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко здійснила робочу поїзду до Вінницької області. Глава уряду відвідала обласну дитячу лікарню та обласну клінічну лікарню, де ознайомилась з організацією лікування хворих на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції, умовами перебування хворих у стаціонарі, а також забезпеченням лікарськими засобами та виробами медичного призначення.

«У Вінницькій області, порівняно із західними регіонами України, епідемічна ситуація значно краща, епідемічний поріг в області перевищено в 2 рази. Ситуація контрольована і робота добре налагоджена на всіх рівнях», – наголосила Ю. Тимошенко.

За словами Прем'єр-міністра, лікарні, в яких вона побувала, оснащені всім необхідним обладнанням, забезпечені необхідними медикаментами та мають достатню кількість ліжко-місць.

Ю. Тимошенко відзначила, що завдяки злагодженій роботі вінницької влади та медиків хвороба сьогодні локалізована і не поширюється на інші регіони країни. Як зауважила глава уряду, статистика за останню добу свідчить про спад епідемії.

«Все, що зробила вся країна для того, щоб епідемія була зупинена, сьогодні починає давати результати», – наголосила Прем'єр-міністр.

Окрім того, Ю. Тимошенко взяла участь у нараді з питань вжиття у регіоні

невідкладних заходів з виявлення та лікування хворих на грип і гострі респіраторні вірусні інфекції та виконання відповідних рішень уряду (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2009. – 10.11).

Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко під час робочої поїздки до Волинської області відвідала Луцьку обласну інфекційну лікарню.

Ю. Тимошенко оглянула лікарняні бокси і реанімаційне відділення та поспілкувалася з хворими, яким поставлено діагноз «грип». Прем'єр-міністр відзначила, що хворі отримують достатню допомогу, повністю забезпечені ліками та подякувала персоналу лікарні за самовіддану працю.

Глава уряду також повідомила, що на сьогодні у Волинській області спостерігається спад динаміки захворюваності на грип та ГРВІ. Водночас, за її словами, епідемічний поріг у Волинській області перевищений у 5 разів. «І тому нам потрібно в жодному випадку не послабляти нашу роботу, не послабляти всі організаційні заходи».

Крім того, глава уряду високо оцінила роботу місцевої влади щодо непоширення та подолання епідемії в регіоні. Ю. Тимошенко також вкотре закликала громадян не займатися самолікуванням, а звертатися за професійною допомогою до лікарів та не піддаватися паніці.

Ю. Тимошенко відзначила, що уряд сьогодні завершує перерахування коштів до обласних бюджетів для створення преміальних фондів для лікарів та медичного персоналу, які працюють у понад норматив в період карантину. При цьому вона додала, що з обласних бюджетів ці кошти надійдуть до лікарень, які розпоряджатимуться ними на власний розсуд.

У свою чергу керівник Волинської ОДА М. Романюк повідомив, що епідемічна ситуація в області стабілізується. Так, за останню добу по допомогу до лікарів звернулося 189 хворих: «У нас були такі дні, що по дві-три тисячі за добу зверталися до лікарів» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2009. – 9.11).

Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко отмечає, що в Україні наближається улучшение епидемиологической ситуации. Об этом она сказала на встрече с представителями Всемирной организации здравоохранения.

В частности, она отметила, что пик заболеваемости гриппом и острыми респираторными вирусными заболеваниями был 4 ноября, когда заболели около 127 тыс. человек, а уже 8 ноября количество заболевших в этот день составило около 32,5 тыс. человек.

«Но в 17 регионах остается еще превышенным эпидемиологический порог, в 10 мы не достигли эпидемиологического порога, и уже пошло на спад количество заболевших», – добавила Ю. Тимошенко.

Премьер уверена, что, невзирая на всю жесткость мер, принятых

правительством, они были своевременными, и добавила, что Кабмин был готов к эпидемии (*Versii.com (www.versii.com)*). – 2009. – 9.11).

До конца месяца все больничные заведения страны будут обеспечены аппаратами искусственной вентиляции легких. Об этом Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко сообщила в Луцке после посещения областной инфекционной больницы.

По словам Ю. Тимошенко, 13 ноября в Украину поступит большая партия аппаратов искусственной вентиляции легких (150 единиц). Глава правительства отметила, что до конца текущего месяца в Украине будет свыше 700 таких аппаратов. По словам Премьер-министра, таким образом страна будет полностью обеспечена аппаратами искусственной вентиляции легких.

Также, по ее словам, правительство завершает заключение ранее подготовленных контрактов на поставки автомобилей «скорой помощи», реанимобилей, цифровых рентгеновских аппаратов, маммографов, аппаратов УЗИ. «Мы начали большую программу переоснастки нашей системы здравоохранения современным медицинским оборудованием, и будем держать эту программу под контролем», – подытожила Ю. Тимошенко (*ИнтерМедиа Консалтинг (www.intermedia.org.ua)*). – 2009. – 9.11).

Работники всех учебных заведений страны получают заработную плату за весь период карантина в полном объеме. Об этом Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко заявила во время рабочей поездки в Волынскую область.

«Все учителя, все, кто работает в учебных заведениях, будут получать полную заработную плату и никаких двух третей, одной трети или совсем в отпуске, как говорят, отпустили – этого категорически не будет. Я сама лично проконтролирую», – подчеркнула Ю. Тимошенко.

Премьер-министр также сообщила, что ситуацию с выплатой заработной платы педагогам за период карантина должны также проконтролировать председатели областных государственных администраций: «Чтобы заработная плата выплачивалась в полном объеме всем работникам учебных заведений, которые на три недели вынужденно ушли на карантин» (*Трибуна (tribuna.com.ua)*). – 2009. – 9.11).

Премьер-министр Ю. Тимошенко заявляет о необходимости изменить принципы информационной кампании для повышения уровня доверия граждан к вакцинации.

Об этом она заявила во время встречи с миссией Всемирной организации здравоохранения, которая изучает эпидемическую ситуацию в Украине.

«Мы осознаем, что совсем на другом уровне должна проходить вакцинация. Необходимо изменить стратегию и тактику ее проведения. Но здесь есть проблема, вызванная низким уровнем доверия к вакцинам в результате одиночных негативных случаев, которые раздувались пиар-кампаниями», – заявила Ю. Тимошенко.

По мнению главы правительства, такая безответственная и политизирующая кампания против вакцинации привела к сокращению количества людей, которые делают прививку от сезонного гриппа и других инфекционных заболеваний. «Мы сейчас строим информирование таким образом, чтобы люди понимали, что вакцинации альтернативы нет», – сообщила глава правительства.

Ю. Тимошенко обратилась с просьбой к миссиям ВОЗ помочь правильно и аргументированно организовать информационную кампанию (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*. – 2009. – 9.11).

Уряд прийняв рішення про виділення коштів на будівництво житла для депортованих кримських татар.

Відповідне розпорядження розміщено на сайті уряду.

Згідно з документом, Держкомнацрелігій буде виділено за рахунок нерозподілених коштів Стабілізаційного фонду на безповоротній основі 10 млн грн на будівництво житла для депортованих кримських татар та осіб інших національностей, які були депортовані з території України.

Також ці гроші будуть спрямовані на будівництво мереж водо-, газо-, електропостачання та водовідведення, будівництво та реконструкцію шкіл з кримськотатарською мовою навчання (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 9.11).

Кабінет Міністрів урегулював порядок виконання державного і місцевого бюджетів 2010 р. Про це сказано в постанові Кабміну № 1181 від 29 жовтня.

Уряд, зокрема, доручив Міністерству економіки уточнити основні макроекономічні показники на 2010 р. з урахуванням результатів аналізу стану економіки за дев'ять місяців 2009 р.

На підставі уточнених прогнозних макропоказників Кабмін доручив Мінфіну під час підготовки до другого читання проекту Держбюджету-2010 встановити доходи зведеного бюджету на рівні 328,3 млрд грн, видатки – 360,9 млрд грн.

Кабмін рекомендує Національному банку забезпечити роботу банків 30–31 грудня 2009 р. і 2–3 січня 2010 р. для своєчасного перерахування коштів на виплату пенсій.

З 1 січня 2010 р. і до набуття чинності Законом «Про Держбюджет на 2010 р.» Кабмін доручив Держказначейству зараховувати податки, збори, інші надходження відповідно до Закону «Про держбюджет на 2009 р.», при цьому

кошти держбюджету мають витратитися відповідно до аналогічного порядку 2009 р.

Кабмін доручив Міністерству праці і соціальної політики разом з Пенсійним фондом забезпечити розробку і подачу до 15 грудня 2009 р. проекту бюджету ПФ на 2010 р.

Розпорядникам бюджетних коштів Кабмін доручив: планувати в 2010 р. обмеження видатків на утримання активів, не пов'язаних з основними функціями бюджетних установ, зменшити обсяг фінансової підтримки небюджетних організацій за рахунок коштів держбюджету, забезпечити направлення власних надходжень бюджетних установ на реалізацію основних функцій за умови їх незабезпечення за рахунок коштів загального фонду держбюджету.

Кабмін також доручив головним розпорядникам бюджетних коштів забезпечити жорсткий контроль за відповідністю кошторисів розпорядників коштів відповідним розписам бюджетів.

Уряд, крім того, надав Держказначейству право надавати ПФ позики на строк до 12 місяців для покриття його тимчасових касових розривів (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 9.11).*

Кабинет Министров Украины разработал новые механизмы реализации государственной политики в музейной отрасли. Об этом сообщает официальный сайт Премьер-министра Украины Ю. Тимошенко.

Согласно сообщению, соответствующий Закон «О музеях и музейном деле» уже принят Верховной Радой Украины. Законодательный акт определяет правовые, экономические, социальные принципы создания и деятельности музеев Украины и особенности научного формирования, изучения, учета, охраны и использования Музейного фонда, его правовой статус.

Закон предусматривает распределение музеев по отдельным профилям.

Кроме того, законом предусматриваются основные направления деятельности музеев, среди которых научно-исследовательская, культурно-образовательная деятельность, экспозиционная, фондовая, издательская, реставрационная, выставочная, а также деятельность, связанная с научной экспертизой, классификацией, государственной регистрацией и всеми видами оценки предметов, которые могут быть определены как культурные ценности, с целью включения в Музейный фонд Украины.

Расходы на обеспечение охраны музеев относятся к защищенным статьям расходов общего фонда государственного и местных бюджетов.

Новым законом вносится поправка, согласно которой «музейный предмет – это культурная ценность, качество или особенные признаки которой делают необходимым для общества ее сохранения, изучения, и публичное представление» (*УРА-Информ (ura-inform.com). – 2009. – 9.11).*

Кабмин должен срочно разработать график проведения вакцинации населения против гриппа для регионов. Об этом заявила секретарь Совета нацбезопасности и обороны Р. Богатырева

«Я обращаюсь к правительству на протяжении недели предоставить регионам график проведения вакцинации, информацию о том, где она будет проводиться и в какой период», – сказала Р. Богатырева.

Она отметила, что главы областных государственных администраций жалуются на то, что не имеют понятия о том, как проводить вакцинацию населения.

Р. Богатырева также обратилась к В. Ющенко с просьбой взять под личный контроль выполнение решения СНБО о выпуске на центральных телеканалах специальных программ с участием врачей, которые бы предоставляли населению квалифицированную информацию о лечении и профилактике гриппа.

Кроме того, она также обратилась к присутствующим на совещании первому вице-премьеру А. Турчинову и вице-премьеру И. Васюнику с просьбой поспособствовать скорейшему принятию Верховной Радой закона о запрете рекламы противовирусных препаратов, которые не помогают при лечении гриппа, а иногда даже наносят вред организму (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*. – 2009. – 10.11).

Президенту В. Ющенко будут советовать наложить вето на закон о выделении 1 млрд грн на борьбу с гриппом. Об этом заявил заместитель главы Секретариата Президента А. Шлапак.

По его словам, принятый закон «экономически неправильный», поскольку правительство призывает Президента «напечатать миллиард гривен и выбросить его на борьбу с такой важной проблемой, как грипп».

Президент предложил вместо этого увеличить дефицит бюджета. «Он взял на себя обязательства вместе с банковской системой найти эти деньги и профинансировать этот закон немедленно», – заявил А. Шлапак (*УРА-Информ (ura-inform.com)*. – 2009. – 10.11).

Украина не сможет заплатить за поставленный в ноябре – декабре российский газ без помощи МВФ. Об этом заявил заместитель главы Секретариата Президента А. Шлапак.

«По состоянию на 31 октября все деньги «Нефтегаза» были списаны в бюджет. Мы сказали, что найдем ресурсы и нашли эти деньги. Это короткие деньги МВФ, которые придется отдавать уже в 2010 и 2011 годах», – сказал А. Шлапак.

Он отверг обвинения правительства, что Президент и Нацбанк мешают

платить за газ.

По мнению А. Шлапака, причиной такой сложности с оплатой являются неправильные газовые соглашения (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 10.11).

Україна розпочала переговори з Європейською комісією про виділення Українській державі позики в розмірі 610 млн євро для підтримки макрофінансової стабільності. Про це віце-прем'єр-міністр України Г. Немиря заявив на прес-конференції в Кабінеті Міністрів.

За його словами, згідно з проектом угоди з Єврокомісією позику в розмірі 610 млн євро буде надано Україні в два етапи. На першому етапі буде виділено 110 млн євро при умові продовження програми співпраці України і МВФ: «Ця сума уже пройшла необхідні узгодження як на рівні Європарламенту, так і на рівні Ради міністрів ЄС. Тому для її виділення не потрібні ніякі додаткові рішення. Головна умова – це продовження співпраці з МВФ».

Для надання другої частини позики в розмірі 500 млн євро потрібно погодження Європейського парламенту (згідно з нормами Лісабонської угоди), сказав Г. Немиря.

Макрофінансова допомога здійснюється задля гарантування підтримання балансу платежів, зміцнення грошових резервів та полегшення виконання необхідних структурних реформ (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2009. – 9.11).

Віце-прем'єр-міністр України Г. Немиря спростував інформацію про те, що Міжнародний валютний фонд припиняє співпрацю з Україною до завершення президентських виборів. Про це Г. Немиря заявив на прес-конференції в Кабінеті Міністрів.

Відповідні заяви в ЗМІ віце-прем'єр-міністр назвав такими, що не відповідають дійсності.

«Все залежатиме від того, коли уряд України, НБУ та Секретаріат Президента досягнуть угоди щодо параметрів, які потрібні для продовження програми про співпрацю», – підкреслив Г. Немиря.

За його словами, головною проблемою для продовження такої співпраці є прийняття парламентом і підписання Президентом закону про підняття мінімальних соціальних стандартів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2009. – 9.11).

Тарифы на коммунальные услуги должны повышаться постепенно, не более чем на 10–20 % один раз в 6–12 месяцев. Об этом заявила заместитель

министра по вопросам жилищно-коммунального хозяйства И. Запатрина.

При этом И. Запатрина подчеркнула, что прежде чем переходить к адекватным рыночным ценам, нужно провести энергосберегающие мероприятия на предприятиях отрасли, повысить энергоэффективность зданий (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 9.11).

ПОЛІТИКА

Мін'юст завершив видачу документів партіям для участі у президентській виборчій кампанії. Про це повідомив міністр юстиції М. Оніщук. За його словами, суб'єктами виборчого процесу стало 18 партій, повідомляє прес-служба відомства.

Зокрема, це партія «Справедливість», Компартія, Соціал-демократична партія, «Союз лівих сил», Народна партія, «Батьківщина», Партія регіонів, «Свобода», Українська народна партія, Соцпартія, Молодіжна партія України, Слов'янська партія, Прогресивна соціалістична партія України.

Також документи видані Народно-демократичній партії, Патріотичній партії, Селянській партії, Ліберальній партії, Всеукраїнській партії трудящих (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua)*). – 2009. – 10.11).

Первый Президент Украины, доверенное лицо кандидата в Президенты Ю. Тимошенко Л. Кравчук считает, что Президенту не нужны никакие дополнительные полномочия. «Если нужно, то это должно быть принято на основе новой Конституции», – заявил он в эфире телеканала ICTV.

По мнению политика, необходимо «принять Конституцию и четко определить, чтобы был один центр исполнительной власти, и те, кто принимает законы, обеспечивает государственность». «Скажем, нужны сейчас Тимошенко дополнительные полномочия в борьбе против гриппа? Нет», – подчеркнул Л. Кравчук.

Экс-президент считает, что «если не хватает полномочий, то это не означает, что их можно брать самому через чрезвычайное положение». «Для чего нам чрезвычайное положение, когда у нас выписаны полномочия Президента, выписаны полномочия всех ветвей власти. Несовершенно, но выписаны. Если бы Президент их выполнял, Верховная Рада, исполнительная власть, проблем бы таких не возникало», – высказал уверенность Л. Кравчук (*Украинская правда (http://www.pravda.com.ua)*). – 2009. – 10.11).

Збільшення соціальних стандартів нічого не дасть, якщо немає контролю

за цінами та тарифами, про це в ефірі ТРК «Крокус-1» у Білій Церкві повідомив лідер Комуністичної партії України, кандидат у Президенти від Блоку лівих та лівоцентристських сил П. Симоненко.

За його словами, лівий блок має сильну стратегічну програму, реалізація якої допоможе змінити життя громадян України.

Кандидат у Президенти вважає, що боротьба за підвищення соціальних стандартів – це передвиборна технологія. «Збільшення соціальних стандартів нічого не дасть, якщо немає контролю за цінами та тарифами. Так, будуть мізерні надбавки з бюджету до пенсій та зарплат. Але ціни на продукти на ринках і в магазинах будуть рости, будуть рости тарифи на електроенергію, газ, на комунальні послуги. І всі ці надбавки вони з'їдять, оскільки ринки, промисловість, ЖКГ та енергетика, контролюються кланами. Зараз споживчий «кошик» намальований гарно, але він миттєво схудне після чергового стрибка цін», – переконаний П. Симоненко.

Він також нагадав, що фракція комуністів пропонувала одночасно підвищити соціальні стандарти та заморозити ціни і тарифи, однак парламент підтримав це рішення лише в частині мораторію на ліки. І лише тому, що «аптечна мафія» у Верховній Раді ще не настільки сильна (**ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 9.11).**

В. Янукович відновить співробітництво з МВФ на прозорій основі. Про це він сказав, відповідаючи на запитання, як він оцінює призупинення МВФ співпраці з Україною.

«Ця влада обанкрутила країну. Ми попереджали, що виконання угод з МВФ буде провалено через непрозорість дій уряду України, через те що уряд, замість того, щоб використовувати гроші МВФ на розвиток виробництва, просто прикриває цими запозиченнями бюджетні дірки і використовує гроші МВФ для піар-акцій Тимошенко.

Я викоріню подібну практику. Ми відновимо відносини з МВФ. Але на прозорій, взаємовигідній основі. Ми будемо використовувати зовнішні запозичення на відродження економіки і промислового виробництва, на відновлення та створення робочих місць,» – сказав В. Янукович (**ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 9.11).**

Блок лівих і лівоцентристських сил наполягає на проведенні референдуму щодо надання російській мові статусу другої державної в Україні. Про це заявив лідер Компартії України, кандидат у Президенти від об'єднаних лівих П. Симоненко, перебуваючи з робочим візитом на Вінниччині.

Він зауважив, що громадяни будь-якої національності в Україні мають відчувати, що «держава – це вони, що ми поважаємо їхні традиції, культуру та

світогляд».

Лідер комуністів підкреслив, що в Україні живе 10 мільйонів росіян, і держава повинна поважати їхнє право на захист рідної мови (*Офіційний сайт Комуністичної партії України (www.kpu.net.ua). – 2009. – 9.11).*

Если и будет нанесен смертельный удар по коалиции, то он будет нанесен скорее не со стороны НУ – НС, а со стороны Блока Литвина, если там решат, что им конъюнктура подсказывает сейчас делать какую-то другую ставку, связанную с развалом коалиции. Но последствий это никаких не будет иметь, поэтому В. Литвин может попугать, пошантажировать, но необратимых шагов делать не будет. Такое мнение высказал народный депутат Украины Т. Чорновил.

Он отметил, что фракция НУ – НС будет не способна выбрать нового председателя и сформировать новую структуру, которая могла бы принять решение о выходе из коалиции (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2009. – 9.11).*

ЕКОНОМІКА

«Родовид Банк» начнет возвращать депозиты клиентам Укрпромбанка на несколько недель позже, чем планировалось.

Как стало известно, дата начала выплат вкладчикам Укрпромбанка сдвигается из-за непринятого на прошлой неделе Министерством финансов решения о докапитализации «Родовид Банка» (*Обком (obkom.net.ua). – 2009. – 9.11).*

Инфляция в октябре в размере 0,9 % была вызвана в основном сезонным повышением цен на продовольственные товары и жилищно-коммунальные услуги. Об этом, как сообщает сайт Министерства экономики, заявил министр Б. Данилишин.

На продовольственные товары цены выросли на 0,7 %, (доля – 0,4 п. п.), что, как подчеркнул Б. Данилишин, является самым низким показателем октября за последние 7 лет.

Расценки на жилищно-коммунальные услуги поднялись на 2,6 % (0,3 п. п.), что в целом отвечало тенденциям предыдущих лет.

Б. Данилишин отметил, что в октябре продолжалось подорожание импорта из-за девальвационных тенденций на валютном рынке, в частности, выросли цены на предметы домашнего потребления, бытовую технику (0,7 %), одежду и обувь (1,2 %) и фармацевтическую продукцию (2,4 %).

Снижение цен наблюдалось в таких классах как: фрукты, мясо с низкой степенью обработки, сахар, удельный вес которых в потребительской корзине составляет 9,5 %, а также на транспорт за счет сокращения стоимости горюче-смазочных материалов (на 2,7 %) и связи (0,1 %).

По данным Госкомстата, инфляция в октябре 2009 г. сравнительно с сентябрем составила 0,9 %, с начала года – 10,1 %.

Цены производителей промышленной продукции в октябре выросли на 1,9 %, с начала года – на 12,7 %. По сравнению с октябрем 2008 г. цены потребительских товаров выросли на 14,1 % (*УРА-Информ (ura-inform.com). – 2009. – 9.11*).

Відмова МВФ надавати Україні кредит була очікуваною.

Про це сказав директор економічних програм Центру Разумкова В. Юрчишин.

«Ненадання кредиту МВФ, скоріше, є очікуваним, ніж несподіваним. Протягом усього року Україна занадто м'яко виконувала або не виконувала свої зобов'язання. МВФ не особливо уважно за цим стежив. До осені накопичився цілий ряд серйозних питань, зокрема, незрозуміла позиція «Нафтогазу», проблема з тарифами, неврегульованість в банківській системі», – відзначив він.

Тому було знайдено досить м'який спосіб відмовити – вибори, що наближаються, вважає експерт.

На думку В. Юрчишина, соціальні стандарти з 1 листопада за фактом не можуть бути підвищені.

«Грошей немає, і по суті їх взяти ніде. Швидше за все, будуть зростати заборгованості з виплати зарплат. Перш за все, це торкнеться бюджетної сфери, але не тільки її. Вхідження в заборгованості відбудеться, і це викличе ланцюгову реакцію. У підсумку, заборгованості по Україні будуть істотними», – підкреслив він.

Найбільший системний ризик В. Юрчишин бачить у побудові урядом піраміди держборгу.

«Уже втрачено момент, коли можна було розгорнути процес фінансування Євро-2012, приватизація законсервована. По суті, єдиним джерелом фінансування залишилося друкування грошей через випуск ОВДП», – зазначив економіст.

На думку експерта, створення піраміди створить враження тимчасової стабілізації. Однак це буде уявна стабілізація, тому що проблеми будуть відкладатися на 2010 р., коли має бути погашення шести- і дев'ятимісячних ОВДП.

Проблеми, за його словами, будуть двох видів. Перша – де знайти гривню. Швидше за все, її доведеться залучати під високі відсотки. Друга – неминучий тиск на валютний курс, тому що отриманий за ОВДП прибуток будуть конвертувати в долари (*Весь Кіровоград (www.kirovograd.net). – 2009. – 10.11*).

У 2010 р. іноземні банки готові інвестувати в українську вугільну промисловість 6,5 млрд дол.

Про це повідомила голова парламентського Комітету з питань промислової та регуляторної політики й підприємництва Н. Королевська.

За її словами, уряд наступного року зробить основний акцент на залучення в галузь зовнішніх інвесторів.

Н. Королевська нагадала, що в проекті бюджету, який уряд виніс на розгляд Верховної Ради, 6,5 млрд грн закладено на модернізацію вугільної промисловості.

Крім того, сьогодні підготовлено проект відкриття державно-лізингової компанії, що допоможе створити комплекс залучення інвестицій, зокрема у сфері поставок нового гірничо-шахтного обладнання на українські підприємства (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2009. – 9.11).*

За жовтень 2009 р. органами державної податкової служби до Зведеного бюджету України мобілізовано акцизного збору з вироблених в Україні товарів на суму 1 798,1 млн грн, що на 80 % більше за відповідний період минулого року.

Зростання надходжень акцизного збору в жовтні 2009 р., порівняно з аналогічним періодом 2008 р., відбулося за рахунок :

– лікєро-горілочної продукції – на 27,7 % (+ 93,7 млн грн), надходження становили 432,1 млн грн;

– виноробної продукції – на 28,7 % (+ 8,4 млн грн), надходження становили 37,9 млн грн;

– пива – на 73 % (+ 49,1 млн грн), надходження становили 116,2 млн грн;

– тютюнової продукції – на 134 % (+ 528,0 млн грн), надходження становили 920,9 млн грн;

– транспортних засобів – на 13,9 % (+ 1,4 млн грн), надходження становили 11,8 млн грн;

– бензинів моторних – на 107,3 % (+ 106,5 млн грн), надходження становили 205,8 млн грн;

– інших нафтопродуктів – на 33,2 % (+ 17,1 млн грн), надходження становили 68,7 млн грн.

У січні – жовтні 2009 р. до Зведеного бюджету України органами державної податкової служби мобілізовано акцизного збору з вироблених в Україні товарів на суму 14 023,0 млн грн, що на 67,6 % більше, ніж у відповідному періоді 2008 р. (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2009. – 9.11).*

НАК «Нефтегаз Украины» получила от Министерства энергетики и Алжирского государственного агентства по использованию углеводородных ресурсов (ALNAFT) аттестационный сертификат на право участия в

тендерах на разработку месторождений углеводородов на территории Алжирской Народной Демократической Республики. Об этом сообщается в официальном пресс-релизе компании.

По данным НАК, срок действия сертификата составляет три года (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.ua). – 2009. – 9.11).*

Национальный банк Украины в октябре 2009 г. в соответствии со ст. 2 Закона «О первоочередных мерах по предотвращению негативных последствий финансового кризиса и о внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины» осуществил операции по выкупу государственных облигаций Украины на сумму почти 1,6 млрд грн (по номинальной стоимости), что на 200 млн грн больше, чем в сентябре с. г. Об этом говорится в сообщении НБУ.

С начала года операций по выкупу государственных облигаций Украины было проведено на сумму 29,23 млрд грн (*Трибуна (tribuna.com.ua). – 2009. – 9.11).*

Международные резервы Национального банка Украины в октябре с. г., по оперативным данным, по сравнению с предыдущим месяцем, сократились на 414,8 млн долл. – до 27 млрд 711,9 млн долл. Об этом говорится в сообщении НБУ (Трибуна (tribuna.com.ua). – 2009. – 9.11).

Банковские вклады физических лиц в Украине в свободно конвертированной валюте (в долларовом эквиваленте) в октябре 2009 г. возросли на 302,3 млн долл., и по состоянию на 30 октября составили 13 млрд 573,4 млн долл. Об этом говорится в сообщении НБУ (Трибуна (tribuna.com.ua). – 2009. – 9.11).

Шебелинский газоперерабатывающий завод (Харьковская область) дочерней компании «Укргаздобыча» сократил выпуск бензина за 10 мес. 2009 г. по сравнению с аналогичным периодом 2008 г. на 7,3 % – до 354,8 тыс т, по данным предприятия. Производство дизтоплива сократилось на 10,3 % – до 161,3 тыс. т. Выпуск мазута возрос на 24,2 % – до 65,7 тыс. т. Поставка и переработка газового конденсата уменьшилась на 6,2 % – до 617,1 тыс. т. В октябре ГПЗ произвел 36,9 тыс. т бензина, 17,1 тыс. т дизеля и 7,1 тыс. т мазута и переработал 64,3 тыс. т сырья. Мощности завода доведены до 1,2 млн т сырья в год (Трибуна (tribuna.com.ua). – 2009. – 9.11).

У жовтні Нацбанк витратив на підтримку гривні в чотири рази менше валюти порівняно з вереснем.

Обсяг валютних інтервенцій Нацбанку в жовтні на міжбанківському валютному ринку становив 302,6 млн дол., тоді як минулого місяця НБУ «викинув» на міжбанк понад 1,23 млрд дол.

Згідно з даними НБУ, загальний обсяг операцій на міжбанківському валютному ринку України (покупка і продаж у доларовому еквіваленті) становив 11 млрд 802,5 млн дол.

Офіційний курс гривні до долара США зріс на 1.00 коп. (0,12 %) і станом на кінець жовтня становив 800,00 грн за 100 дол. США.

Офіційний курс гривні до євро знизився на 17,67 коп. (або на 1,52 %) і становив 1183,04 грн за 100 євро; до російського карбованця знизився на 0,06 коп. (або на 2,42 %) і становив 2,7263 грн за 10 російських карбованців (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 9.11).*

Поставки нафти на нафтопереробні заводи (НПЗ) України в січні – жовтні 2009 р. скоротилися на 101,3 тис. т, або на 1,3 %, порівняно з аналогічним періодом 2008 р. – до 7 млн 746,4 тис. т.

За даними Мінпаливенерго, з урахуванням вакуумного газойля й газового конденсату п'ять українських НПЗ за 10 місяців цього року отримали 8 млн 575,4 тис. т нафтової сировини, що на 182,3 тис. т, або на 2,2 %, більше, ніж за аналогічний період 2008 р.

Крім того, поставки нафтової сировини на Шебелинський газопереробний завод у Харківській області в січні – жовтні 2009 р. становили 617,1 тис. т, що на 40,6 тис. т, або на 6,2 % менше, ніж за 10 місяців 2008 р.

У цілому постачання нафтової сировини на п'ять НПЗ і Шебелинський ГПЗ за січень – жовтень 2009 р. збільшилися на 141,7 тис. т, або на 1,6 %, порівняно з таким же періодом 2008 р. – до 9 млн 192,5 тис. т.

При цьому постачання газоконденсату скоротилися на 17,5 тис. т, або на 2,5 %, – до 668,1 тис. т, однак постачання вакуумного газойля зросло на 260,50 тис. т, або на 50,3 % – до 778 тис. т.

НПЗ і ГПЗ країни за 10 місяців 2009 р. збільшили переробку нафтової сировини на 298,9 тис. т, або на 3,4 % у порівнянні з аналогічним періодом 2008 р. – до 9 млн 162,9 тис. т.

Виробництво бензинів на НПЗ і ГПЗ в січні – жовтні збільшилося на 48,1 тис. т, або на 1,8 % проти такого ж періоду 2008 р. – до 2 млн 713,4 тис. т, дизельного палива – на 156,3 тис. т, або на 6,1 %, до 2 млн 740,3 тис. т, мазуту – на 61,3 тис. т, або на 3,4 %, до 1 млн 872 тис. т (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2009. – 9.11).*

Збитки українських банків за підсумками січня – жовтня 2009 р. становили 18,2 млрд грн. Про це йдеться в повідомленні на офіційному веб-сайті Національного банку.

Згідно з інформацією НБУ, доходи банків за вказаний період становили 119,8 млрд грн, зокрема процентні доходи – 101,7 млрд грн, комісійні – 13,6 млрд грн.

Витрати банків становили 138 млрд грн, з них процентні витрати – 56 млрд грн, відрахування в резерви – 51,7 млрд грн, комісійні витрати – 2,5 млрд грн.

Станом на 1 листопада цього року власний капітал банків становив 126,9 млрд грн, або 14,5 % пасивів банків.

Зобов'язання банків станом на 1 листопада 2009 р. становили 748,7 млрд грн.

Станом на 1 листопада 2009 р. ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій мали 185 банків, зокрема 173 банки (93,5 % від загальної кількості банків, які мають ліцензію) є акціонерними товариствами, з них 96 банків (або 51,9 %) – відкриті акціонерні товариства, чотири банки (2,2 %) – закриті акціонерні товариства, 72 банки (38,9 %) – публічні, один банк (0,5 %) – приватний), 12 банків (6,5 %) – товариства з обмеженою відповідальністю.

У стані ліквідації перебувають 12 банків, з них дев'ять банків ліквідовуються за рішеннями НБУ, три – за рішеннями господарських (арбітражних) судів (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2009. – 10.11).